Code No.: BFGD-03

Total No. of Questions : 5 Total No. of Printed Pages : 2

स्नातकपरीक्षाः– २०१५

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा – प्रथमवर्षम्

शास्त्रम् – सामान्यपत्रिका – ६ (दर्शनम्)

भागः – ३, पत्रिका – ६

विषयः – साङ्ख्यकारिका

दिनाङ्कः – 9-4-2015 **गरिष्ठाङ्काः – १००**

समयः – 10.00 A.M. to 1.00 P.M. Max. Marks – 100

I. कारिकाचतुष्टयं व्याख्यात। **4 × 10 = 40**

१. मूल प्रकृतिरविकृतिर्महदाद्याः प्रकृतिविकृतयः सप्त।
षोडशकस्तु विकारो न प्रकृतिर्न विकृतिः।।

२. असदकरणात् उपादानग्रहणात् सर्वसम्भवासम्भवात्।
शक्तस्य शक्यकरणात् कारणभावाच्च सत् कार्यम्।।

३. दृष्टमनुमानयाणतवचनं च सर्वप्रमाणसिद्धत्वात्।
त्रिविधं प्रमाणमिष्टं प्रमेयसिद्धिः प्रमााणाद्धि।।

४. अभिमानोऽहङ्कारस्तस्माह द्विविधः प्रवर्तते सर्गः।
ऐन्द्रिय एकादशकस्तन्मात्रपञ्चकश्चैव।।

५. सङ्घातपरार्थत्वात् त्रिगुणादिविपर्ययादधिष्ठानात्।
पुरुषोऽस्ति भोक्तृभावात् कैवल्याथेप्रवृत्तेश्च।।

II. साङ्ख्यसिद्धान्तसारं संक्षेपेण लिखत। **1 × 10 = 10**

III. षडेव सप्रकरणं विवृणुत। **6 × 5 = 30**

१. विपरीतस्तथा पुमान्।

२. पङ्म्वन्धवदुभयोरपि।

३. त्रिविधमनुमानमाख्यातम्।

४. पञ्चभ्यः पञ्चभूतानि।

५. स्वार्थ इव परार्थ आरम्भः।

६. केनाचित् कार्यते करणम्।

७. प्रयोजनं नास्ति सर्गस्य।

Code No.: BFGD-03

IV. संक्षेपेण उत्तरत। **10 × 1 = 10**

१. साङ्ख्यमते कति प्रमाणानि?

२. साङ्ख्यमते पुरुषस्य स्थानं किम्?

३. साङ्ख्यकारिकायाः कतो कः?

४. कारिकाकारैः प्रत्यक्षलक्षणं किमुक्तम्?

५. साङ्ख्यमते कति तत्त्वानि प्रसिद्धानि?

६. साङ्ख्यमते ज्ञानं आत्मधमौ वा न वा?

७. बुद्धिः कस्याः परिमामः?

८. साङ्ख्यमते कर्तृत्वं कस्य?

९. अध्यवसायो नाम कः?

१०. साङ्ख्यशास्त्रस्य मूल प्रवर्तकः कः?

V. उत्तरत। **5 × 2 = 10**

१. कर्मेन्द्रियाणि कानि?

२. ज्ञानेन्द्रियाणि कानि?

३. साङ्ख्योक्ततत्त्वानां नामानि लिखत।

४. बुद्धेः नित्यत्वे को दोषः?

५. प्रकृतेः किमुत्पन्नम्?